

Ремез О.Л.

курсант 2 курсу ФПФПМГБ

ННІПФПМГБВВ НАВС

Науковий керівник:

доцент кафедри конституційного права

кандидат юридичних наук

Тригубенко Галина Василівна

ЄВРОПЕЙСЬКА СИСТЕМА ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

Проблеми захисту прав і свобод людини існують вже не одне десятиліття. Разом з демографічними, екологічними, енергетичними та іншими цю категорію проблем цивілізоване людство поставило у розряд глобальних, вимагаючих першочергового розв'язання. Чому? Намагання не лише продекларувати права і свободи людини, але й забезпечити їх виконання: це – одне з досягнень цивілізації чи просто інстинкт самозбереження? Як би там не було, ця справа благородна і вимагає відповідного до себе ставлення.

За яких необхідних умов може бути забезпечено реалізацію та захист прав і свобод людини? На мою думку, чи не єдиним (бо всі інші не мають такої значущості, не є настільки вирішальними) чинником, що реально цьому сприяє, є режим демократії. І нехай доказом на користь цього буде хоча б вислів класика про те, що демократія – це не лише влада більшості, це, перш за все, захист меншості.

Україна, поставши 1991 року на шляху демократії, цілеспрямовано прямує до досягнення міжнародних рівнів у сфері захисту прав і свобод людини. Вже 12 вересня 1991 року Законом “Про правонаступництво” Україна гарантувала “забезпечення прав людини кожному громадянину України незалежно від національної належності та інших ознак відповідно до міжнародно-правових актів про права людини”. 1996 року, “дбаючи про забезпечення прав і свобод людини...” (Преамбула), Верховна Рада України прийняла Конституцію України, яка визнає людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку найвищою соціальною цінністю в Українській державі. Правам і свободам в Конституції присвячений Другий розділ, статті якого складають чверть від кількості статей всієї Конституції і майже відтворюють у національному законодавстві Загальну Декларацію прав людини, що є красномовним свідоцтвом того, яке значення віддає Україна правам і свободам.

Міжнародно-правовим нормам в українській правовій системі віддається перевага перед національними (ст. 9 Конституції України). Це обумовлює існування наднаціональної системи захисту прав і свобод людини, однією з підсистем якої є дієвий правозахисний механізм

передбачений Європейською Конвенцією про захист прав людини й основних свобод. Доречі, ця Конвенція – чи не єдиний міжнародний документ, що не тільки закріплює права людини, а й створює систему їх захисту. Тому її цінність є не стільки у фіксації прав та свобод, скільки у створенні механізму їх імплементації, сутність якого полягає у виникненні на європейському просторі особливого органу – Європейського Суду з прав людини.

Крім того, Європейська Конвенція з прав людини є не тільки міжнародно-правовим інструментом в галузі прав людини, що має на меті захист широкого спектра громадянських і політичних прав особи, разом з тим вона є договором, юридично обов’язковим для Високих Договірних Сторін, який встановлює систему контролю за здійсненням прав людини в межах країни-члена Ради Європи, якою є й Україна.

Україна є державою європейської орієнтації, тому її вступ до Євросоюзу – стратегічна мета зовнішньої політики. Тут же слід зазначити, що вступу всіх нинішніх країн-членів Євросоюзу передувало їх членство у Раді Європи, а останньому – ратифікація Конвенції про захист прав людини і основних свобод.

Ратифікувавши Конвенцію, Україна визнала право кожного свого мешканця (своїх громадян та негромадян, що перебувають на її території) звернутися з позовом до Європейського Суду з прав людини, коли вичерпано всі внутрішні можливості. Заперечуючи законність національних судових рішень, Євросуд змушує переглянути чинне законодавство та практику його застосування. Сказане дає нам підстави вважати правозахисну систему, створену Конвенцією, наднаціональною.

Так, мешканці України мають право на захист своїх прав і свобод Євросудом. А чи знають вони про це? А якщо знають, то чи відомі їм умови, що висуваяться до звернення до цього органу? Можна сказати відверто – це ще одна проблема, що потребує якнайскорішого розв’язання. Низький рівень правосвідомості населення стоїть на заваді багатьом демократичним процесам в державі. Тому пропаганда ідей Конвенції, ознайомлення широкої громадськості з її положеннями, інформування громадян про стан справ із захистом прав людини в Україні – мета, досягненням якої буде утвердження в Україні європейських стандартів в галузі прав людини.

Конвенцією формулюються основоположні принципи, що стосуються прав людини. Їх значення полягає в тому, що всі конкретні норми в законодавстві держав-учасниць повинні створюватися відповідно до цих принципів, які є критерієм їх законності. До таких принципів належать: базові права і свободи громадянина, виділені в Конвенції; верховенство права і наявність незалежного від влади суду; неухильне забезпечення прав людини. Наведені принципи мають стати основним елементом становлення сучасної української державності.

Додержуючись принципів, закріплених в Конвенції, та належне виконання вимог, взятих Україною на себе з підписанням цього документу, держава одночасно виконує конституційний обов’язок перед своїми

громадянами. Адже, згідно із статтею 3 Конституції України “утвердження прав і свобод людини є головним обов’язком держави”.

Ремез О.Л.

курсант 2 курсу ФПФПМГБ

ННПФПМГБВВ НАВС

Науковий керівник:

кандидат юридичних наук, викладач

кафедри кримінального права НАВС

Крутевич М.М.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ ПРЕДМЕТ ЗЛОЧИНУ

Поряд з предметом суспільних відносин необхідно виокремлювати і предмет як самостійну ознаку складу злочину. Предмет суспільних відносин і предмет злочину – це різні правові явища. Предмет відносин – це структурний елемент суспільних відносин.

Предмет злочину, що існує поряд з об’єктом, є самостійною факультативною ознакою складу злочину. Кожний з цих предметів наділений своїми, властивими тільки йому ознаками, виконує свою соціальну роль, а також має різне правове призначення.

Предметом злочину слід вважати будь-які речі матеріального світу, з певними властивостями яких закон про кримінальну відповідальність пов’язує наявність у діях особи ознак конкретного складу злочину. З цього визначення випливає, що до предмета злочину необхідно відносити тільки певні речі, а не будь-які інші цінності. Таке рішення обумовлене тим, що законодавець, описуючи той чи інший злочин, найчастіше вказує саме на конкретні речі, а точніше, їхні ознаки, властивості. Наприклад, відповідальність за ст. 265, яка передбачає склад незаконного поводження з радіоактивними матеріалами, може наставати лише в тому разі, коли предметом злочину є радіоактивні матеріали. Так само у всіх статтях, що встановлюють відповідальність за корисливі злочини проти власності, - їх предметом є тільки чуже майно (ст.185-191).

Оскільки ж предметом злочину може виступати лише певна річ, то предмет завжди є речовою (матеріальною) ознакою злочину. Крім того, предмет злочину – це така ознака складу злочину. Яка названа безпосередньо в самому законі. К цьому разі він є обов’язковою ознакою складу злочину. Законодавець, проте, далеко не завжди вказує на предмет як ознаку конкретного злочину. У разі, коли на нього немає вказівки безпосередньо в самому кримінальному законі, предмет не є ознакою складу злочину, і, навпаки, тоді, коли він зазначений у самому законі, злочин є предметним і для його правильної кваліфікації повинен бути встановлений конкретний предмет злочину. Більше того, в разі, коли предмет є обов’язковою ознакою,